

PLAN FOR KLUBBEN VED SVEBERG BARNEHAGE 2017/2018

I St.meld. nr. 16 vektlegges tidlig innsats for livslang læring. Tidlig innsats handler om at utdanningssystemet skal legge til rette for at alle inkluderes i gode læringsprosesser tidlig. God kvalitet og sammenheng i utdanningssystemet kommer alle barn, unge og voksne til gode, og har særlig stor betydning for grupper og individer som står i fare for å ikke lykkes i utdanningssystemet.

Barn og unges læringsmuligheter må bygges opp stein for stein. For de yngste barna er fortsatt motivasjonen sterk og mulighetene mange. Å oppleve sammenheng mellom barnehage og skole og det å være trygg i overgangsfasen, gir et godt grunnlag for det videre opplæringsløpet. (Kunnskapsdepartementet «fra eldst til yngst»)

Revidert: 30.04.2018 av Trine Landsem

I Malvik kommune deltar alle skoler og barnehager i BRO-prosjektet. Prosjektet skal sikre gode faglige og praktiske overganger mellom ulike typer opplæringstilbud, samt bidra til en helhetlig vurderingspraksis internt i- og mellom ulike typer opplæringstilbud (jmf. Prosjektplan for Broprosjektet i Malvik kommune 2010-2014). For Sveberg barnehage betyr det at vi er forpliktet til å gjøre overgangen til skolen best mulig for barna. Målet er at barnehage og barneskole skal bli kjent med hverandres kultur, slik at overgangen fra barnehage til skole gjennomføres på en god måte.

De eldste barna i barnehagen danner en egen "klubb" gjennom hele året. Vi møtes 1 dag pr. uke. I barnehageåret 2017/18 er det 17 barn som er med i klubben. Guro, Sandra, Renita og Sunniva er ansvarlige voksne for Klubben dette barnehageåret.

Klubbens tidsperiode:

Klubbtilbudet starter i september og avsluttes i juni året etter.

Overordnet mål:

- Barn og foreldre skal oppleve samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.
- Læring gjennom praksis, lek og opplevelser, med nære voksne som støttespillere.

BASISFERDIGHETER VI ØVER OSS PÅ:

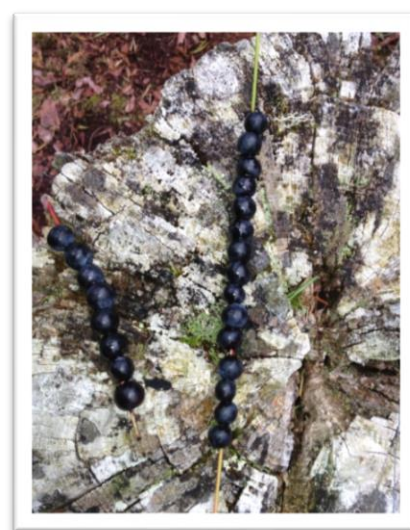
SOSIALE FERDIGHETER	PRAKTISKE FERDIGHETER
• Vente på tur	• Effektiv i påkledning
• Lytte til andre	• Selvstendighet og effektivitet
• Stille hånd	• Holde orden på egne ting
• Lære å følge regler i spill og lek	• Rydde ting på plass etter seg
• Ta hensyn til andre, godta andres ønsker og meninger	• Gjøre seg ferdig med påbegynte aktiviteter
• Erfare fellesskapet i barnehagen	• Selvstendighet i toalettsituasjon
• Øve på å være en god venn	• Renslighet
• Bruke språket for å løse konflikter	• Være på rett plass i overganger
• Hendene for deg selv	• Smøre sin egen mat
• Dele med andre	• Be om hjelp
• Innestemme	

SATSNINGSOMRÅDE FOR KLUBBEN:

SPRÅK, TEKST OG KOMMUNIKASJON

Barnehagen må sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Alle barn må få et rikt og variert språkmiljø i barnehagen. (Rammeplan for barnehagen, side 29)

St.meld. nr. 23 (2007–2008) «Språk bygger broer» inneholder et viktig kapittel om språkmiljø og språkstimulering i småbarnsalderen og legger stor vekt på mangfold. St.meld. nr. 41 (2008–2009) *Kvalitet i barnehagen* legger vekt på kvalitet, innhold og kompetanse i en situasjon med full barnehagedekning. Begge meldingene slår fast at språkstimulering er en av de viktigste oppgavene for barnehagen.

SPRÅK, TEKST, KOMMUNIKASJON	
MÅL:	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal få erfaring med begynnende lese og skriveopplæring. • Barna skal få gi uttrykk for sine tanker og følelser. • Personalet skal støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling. • Barna skal få oppleve og erfare begrepssystemer som farger, form, stilling, plass, størrelse, retning, antall, språklyd, vekt og mønster.
METODE:	<p>Personalet skal jobbe systematisk og sørge for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • barna får bruke språket aktivt i hverdagsrutiner, lek, samling og aktiviteter. • barna blir lest for. • barna får leke med ord, lyder, rim og regler. • barna får lytte til musikk, fortellinger etc. • barna får øvelse i å gjenkjenne og skrive navnet sitt. • barna får gitt uttrykk for sine tanker og følelser. • barna får oppleve og erfare begrepssystemer som farger, form, stilling, plass, størrelse, retning, antall, språklyd, vekt og mønster. • barna skal få øvelse i å kunne motta og utføre felles og individuelle beskjeder. • barna opplever å få gjenfortelle fra opplevelser, bøker og eventyr.
AKTIVITETER:	<p>Vi gjennomfører tilrettelagte aktiviteter både i små og store grupper. Vi bruker «Språksprell» som inneholder metodiske språkleker.</p>

	<p>SENTRALE AKTIVITETER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høytlesing med fokus på nærhet og dialog • Rim, regler og sang • Samtale/lytte • Systematisk begrepsopplæring • Skriftspråkstimulering • Gjenskaping • Dramatisering av eventyr og fortellinger • Bokstaver og ord tilgjengelig for lek og utforsking • Regellek • Barna tegner og forteller til • Voksne skriver mens de snakker • Sangleker <p>SRPÅKSPRELLAKTIVITETER:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OPPMERKSOMHET FOR LYD • Lytteposen • Lytte til lyder i rommet, ute i naturen. Er lydene høye, lave, sterke, svake? • Lydlotto • «Hvem er under teppet?» • Hviskeleken • Lytte til høytlesning • Lytte til hverandre i lek, samling og aktiviteter • Lytte til musikk • RIM OG REGLER • Lage fortellinger, dikt, rim og regler • Sangleker • Ha et stort utvalg rim og regler • Leke med rimord og rimkort • Erfaring med rytme, dynamikk, klang, lyd, toneleie, tempo og form • Bruk av rytmeinstrumenter • STAVELSEDELING • Klappe stavelene i navnene til barna • «Hermegåsa», vi klapper ordene barna finner på • FORLYDSANALYSE • «Mitt skip er lastet med» • De som har et navn som starter på lyden aaaaaaaa etc. hopper, setter seg på rompa, klapper etc. • Kims lek • Lyttepose
Materiell	<ul style="list-style-type: none"> • Eget bibliotek, samt at vi kan bruke skolen sitt bibliotek hver dag • Lytteposer • Flanellograftavle • Konkreter fra Snakkepakken • Spill og puslespill • Duplo/lego • Sangkort • Rim- og reglekort

	<ul style="list-style-type: none"> • Tallkort • Alfabetet • Tall 1-10 • Pc m/spill og internett • Farger • Speil • Utstyr til rollelek som butikk, sykehus o.l. • Hånddukker • Språklydhuset synlig på alle avdelinger • Språksprell
Voksenrollen	<p>Vi skal fokusere på hvordan man best kan legge til rette formelle læringssituasjoner rettet mot språkstimulering, slik at den voksne kan tilpasse og ivareta det enkelte barns språkbehov, både i voksen-barn situasjoner og i større grupper.</p> <p><u>Språkstimulering er å:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppleve – ikke prestere • Stimulere – ikke kreve • Leke – ikke trene • Prate – ikke instruere • Samtale – ikke korrigere • Oppmuntre – ikke kritisere • Gi barnet tillit til seg selv og egen språkkompetanse • Lytt til barnet, vis interesse og be om utdypninger • Skap mestingsopplevelser <p>For å arbeide i retning av disse målene og metodene må personalet</p> <ul style="list-style-type: none"> • være seg bevisst sin forbildefunksjon for hvordan en lytter, gir konstruktiv respons og bruker kroppsspråk, talespråk og tekst. • fremme tillit mellom barn, og mellom barn og voksne, slik at barn føler glede ved å kommunisere og trygghet til å benytte ulike språk- og tekstformer i hverdagen. • tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og skape tid og rom for bruk av nonverbalt og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagte situasjoner. • skape et språkstimulerende miljø for alle barn og oppmuntre til å lytte, samtale og leke med lyd, rim, rytme og fabulere med hjelp av språk og sang. • vise forståelse for betydningen av barns morsmål. • oppmuntre barn med to- eller flerspråklig bakgrunn til å være språklig aktive og samtidig hjelpe dem til å få erfaringer som bygger opp deres begrepsforståelse og ordforråd i norsk. • støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive eller har sen språkutvikling. • la barn møte symboler som bokstaver og siffer i daglige sammenhenger, og støtte barns initiativ når det gjelder å telle, sortere, lese, lekeskrive eller til å diktere tekst. • skape et miljø hvor barn og voksne daglig opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale, og være seg bevisst hvilke etiske, estetiske og kulturelle verdier som formidles (RP).
Aktuell litteratur:	<ul style="list-style-type: none"> • Bok i bruk i barnehagen • Temahefte om språkmiljø og språkstimulering i barnehagen • Språksprell – metodiske språkleker for 4 – 6 åringer • Språklek

	<ul style="list-style-type: none"> • TRAS-håndboka • Språkglede i barnehagen - lek med kommunikasjon, språk og tekst av Herdis Palsdottir • Barns språkutvikling – muntlig og skriftlig av Anne Høigård • Rammeplan for barnehage • statped.no • http://lesesenteret.uis.no/
--	--

Kjennetegn på god språkferdighet og oppnådd bildestadium i leseutviklingen (5-6 år)

- Barnet har setningsoppbygging på 8-10 ord og snakker i sosiale sammenhenger
- Barnet har tilnærmet korrekt uttale og kan gjøre seg nokså lett forstått
- Barnet kan stille hvorfor- og hvordan-spørsmål
- Barnet kan sortere ting i kategorier (eks. leker, klær)
- Barnet forstår gradbøying av en del adjektiv
- Barnet kan bruke flertallsform av substantiv, fortidsform av verb og bruker ord som angir form, størrelse og antall
- Barnet kan fortelle noe om hva ting er, beskrive noe
- Barnet forteller historier uten støtte fra bilder
- Barnet har glede av tøysevers og tulleord
- Barnet kjenner igjen navnet sitt og noen andre ord
- Barnet har en viss evne til å analysere skriftbilder og er interessert i nye sider ved ordene
- Barnet begynner å fatte hva det betyr at ord rimer
- Barnet viser glede ved å lekeskrive og lekelese
- Barnet kan minst 2 regler utenat
- Barnet kan klappe stavelser i ord

Hentet fra TRAS

- *Ordforråd.* Ordforrådet vokser kraftig hos alle barn i denne perioden, men variasjonen er stor, avhengig av det språkmiljøet barna er i.
- *Ordbøying.* Bøyingsmønstrene kommer på plass: *sang, gav, hendene, brødre, eldre, større.*
- *Setninger og tekst.* Barna mestrer lengre setninger, først og fremst fordi de nå i økende grad kan benytte småord som *og, så, men, for, når, hvis, at, som* o.l. En del barn begynner også å kunne binde flere setninger sammen, slik at det blir en liten fortelling. Men også her kan det være store forskjeller.
- *Uttale.* Lydene og konsonantgruppene kommer på plass, kanskje med unntak av *s.* (RP)

«Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og å selv være avsender av et budskap. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk. Tekst omfatter både skriftlige og muntlige fortellinger, poesi, dikt, rim, regler og sanger. Viktige sider ved kulturoverføringen er knyttet til kommunikasjon, språk og tekst» (RP)

Psykologisk førstehjelp: «Grønne tanker – Glade barn»

For å ha det bra som hovedperson i eget liv, hjelper det å ha gode holdninger. Å møte seg selv med høflighet, positive forventninger, raushet og respekt fremmer trivsel, læring og helse. Samtalene et barn har med seg selv og andre, kan stimuleres og adresseres direkte. Barn kan øve på å gi støtte og trøst når livet er vanskelig eller skummelt, og på å snakke vennlig til seg selv og andre. Måten barn lærer å forholde seg til følelselivet på, danner grunnlaget for hvordan man som voksen forholder seg til følelser. *Å utvikle språk for følelser gjør det lettere for barna å formidle om sin indre tilstand til andre og å forstå og regulere sine følelser (Tetzchner, 2012).*

Sveberg barnehagen ble våren 2015 valgt ut til å være pilotbarnehage i forbindelse med prosjektet «Psykologisk førstehjelp». Grønne tanker – glade barn er et psykopedagogisk materiell som har til hensikt å stimulere barns tanke- og følelsesbevissthet. Materialet brukes som en metode for å hjelpe barna med å utvikle gode holdninger til seg selv og andre. Ved å lære barna hvordan tanker og følelser henger sammen, er idéen bak tiltaket at barna hjelpes til å forstå og akseptere både egne og andres følelser og tanker. På denne måten kan tiltaket hjelpe barna til å regulere egne følelser samt å fremme empati og prososial atferd. Alt dette skal bidra til å skape en **god hverdag i barnehagen for både barn og voksne**. Materialet blir brukt i samlingsstunder, samtaler, lesestunder og i lek med barna, gruppevis og én-til-én. Personalet har fått veiledning fra barne- og familietjenesten i dette arbeidet.

AKTIVITETER OG MILÆPÆLER FOR KLUBBEN 2017/18

PERIODE	TEMA	HVOR
September	Oppstart av klubb Tur til brannstasjonen Tur til Midtsand med årets førsteklassinger og skolestartere fra Vidhaugen og Solstrand barnehage	Barnehagen Hommelvik Midtsandtangen
Desember	Felles samlingsstund før jul med andre skolestartere og skolen	Sveberg Skole
Januar	5. trinn ved Sveberg skole skal ha en presentasjon om hvordan det er på skolen og ha en lesestund	Barnehagen
Februar	Ski-/skøyte-/isfiske-tur	Stavsjøen
April	Vi besøker 1. trinn og får se hvordan de har det på skolen, vi får være med på undervisninga deres.	Sveberg Skole
Mai	Bli-kjent-dager på skolen. 5. trinn inviterer til regellek.	Sveberg Skole
Juni	Overnatting for klubbarna	Barnehagen

Tema og fokusområder for klubben 2017/2018:

- **Vennskap:** Hva er en god venn? Hvordan kan jeg være en god venn? Hvordan vil jeg at mine venner skal være mot meg? Vi kommer til å ta i bruk rollespill, sang, musikk o.l. i samlingene for å skape refleksjoner, undring, utvikling og læring.
- **Grønne tanker – Glade barn:** Vil være utgangspunkt for flere klubbsamlinger, - og en del av den daglige samhandlingen i barnehagen gjennom samtaler, undring, samlinger og lek.